

Cuntas Leithreasa 2014

Vóta 33

Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 33, tá ceanglas orm gach bliain cuntas leithreasa a ullmhú don Vóta, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste i gcomhair a iniúchta.

Faoi réir an cheanglais sin, tá an cuntas faoi iamh ullmhaithe agam den mhéid a caitheadh sa bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014 ar thuarastail agus ar chostais Oifig an Aire Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, agus chun fóirdheontais, deontais-i-gcabhair agus deontais a íoc.

Tá an táirgeacht chaiteachais curtha i gcomparáid leis na suimeanna a cheadaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2014, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasá-i-gcabhair ar chaiteachas don bhliain.

Tá barrachas €1.98 milliún dlite i gcomhair géillte don Stáitchiste.

Tá an Ráiteas faoi na Polasaithe Cuntasaíochta agus na Prionsabail Chuntasaíochta agus Nótaí 1 go 7 ina bpáirt den chuntas seo.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Cuntasaíochta

Tá na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta do tháirgeadh cuntais leithreasa curtha i bhfeidhm in ullmhú an chuntais, cé is moite den méid seo a leanas:

Dímheas

Dímheastar sócmhainní caipitil ar bhonn líne díri thar thréimhse mheasta a saolré ionchais, ag tosú sa mhí a gcuirtear an tsócmhainn i seirbhís.

Níl maoine stairiúla ar leith cosúil le páirceanna náisiúnta, agus sócmhainní oidhreachta cosúil le déantáin agus lámhscríbhinní, luacháilte.

Ráiteas ar Rialú Airgeadais Inmheánach

Freagracht as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím mo fhreagracht as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach de rialú airgeadais inmheánach á chothabháil agus á oibriú ag an Roinn.

Feidhmítear an fhreagracht sin i gcomhthéacs na n-acmhainní atá at fáil dom agus na ndualgas eile atá orm mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní féidir le córas ar bith de rialú airgeadais inmheánach ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go bhfuil sócmhainní cosanta, go bhfuil idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go seachnaítear earráidí agus mírialtachtaí ábhartha nó go n-aimseofaí iad go tráthúil. Is próiseas leanúnach é cothabháil chóras na rialuithe airgeadais inmheánacha agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras féin agus ar a éifeachtaí is atá sé.

An timpeallacht rialaithe airgeadais

Dearbhaím go bhfuil timpeallacht um rialú, a chuimsíonn na gnéithe seo a leanas, in áit

- tá freagrachtaí airgeadais sannta ag leibhéal na bainistíochta agus cuntasacht chomhfhreagrach ag dul leis sin
- tá socruithe tuairiscithe bunaithe ag gach leibhéal ag a bhfuil freagracht as bainistiú airgeadais sannta
- tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe i dtaca le teipeanna suntasacha rialaithe a thuairisciú agus gníomh ceartaitheach cuí a chinntiú, agus
- tá Coiste Iniúchóireachta in áit chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí as an gcóras rialaithe airgeadais inmheánach.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Dearbhaím go bhfuil creat de nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta in áit, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas de tharmligean agus de chuntasacht agus, go háirithe, go bhfuil an méid seo a leanas amhlaidh

- tá córas cuí buiséadaithe ann le buiséad bliantúil a gcoinníonn an bhainistíocht shinsearach faoi athbhreithniú
- déanann an bhainistíocht shinsearach athbhreithnithe rialta ar na tuarascálacha tréimhsiúla agus bliantúla airgeadais a léiríonn feidhmíocht airgeadais i gcoinne na réamhaisnéisí
- tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn
- tá córais ann a bhfuil sé mar aidhm acu slándáil na gcóras TFC a chinntiú
- tá treoirlínte cuí ann do rialú infheistíocht chaipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal.

Cinntíonn an Roinn go gcuirtear fócas iomchuí ar an dea-chleachtas agus ceannaigh á ndéanamh agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh na dtreoirlínte ábhartha ar fad a chinntiú. Tá an Roinn comhlíontach seachas i gcás sé chonradh ar luach de €1,549,593. Cuireadh na conarthaí seo san áireamh i dtuairisceán Chiorclán 40/2002. Bhain ceithre chonradh ar luach €1,248,879 le conarthaí mar nach raibh na gnáthnósanna imeachta tairisceana oiriúnach, ós rud é gur sholáthraithe aonair a bhí sna soláthróirí faoi thrácht. Síneadh dhá chonradh ar luach €300,714 thar bhundáta an chonartha agus tá bearta á ndéanamh ag an Roinn le cinntiú go gcuirtear tairiscintí i bhfeidhm i 2015 do na seirbhísí seo.

Rioscaí suntasacha airgeadais

Ní heol dom aon rioscaí suntasacha airgeadais bainteach go háirithe leis an Vóta.

Chomhlíon mé mo dhualgais maidir le na riachtanais an Chomhaontú Sheirbhís Bhainistíochta idir an Roinn agus an tIonad Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais den Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais.

Táim ag brath ar litir dhearbhaithé ón Oifigeach Cuntasáochta den Roinn Dlí agus Ceart agus Comhionannas go bhfuil na srianta cuí á chleachtadh agus iad ag soláthair seirbhísí comhroinnte don Roinn seo.

Iniúcháireacht Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Dearbhaím go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánach ag an Roinn ina bhfuil foireann atá oilte go cuí agus a oibríonn de réir cairte scríofa atá ceadaithe agamsa. Tá obair na feidhme sin bunaithe ar anailís ar rioscaí airgeadais a bhfuil an Roinn neamhchosanta orthu agus tá na pleananna bliantúla iniúcháireachta inmheánacha, a cheadaíonn mise, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chumhdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. Déanann mise agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánach. Tá nósanna imeachta curtha in áit agam chun a chinntiú go dtarlaíonn gníomh leantach mar thoradh ar thuarascálacha na feidhme iniúcháireachta inmheánaí.

Seosamh Ó hÁghmaill

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta

31 Márta 2015

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithghabhála do Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2014 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a forordaíodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasáochta caighdeánacha agus na bprionsabail do chuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbheart sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithghabhála gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithghabhála, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáil agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithghabhála.

Tuairim faoin gcuntas leithghabhála

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithghabhála go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht don bhliain dar deireadh 31 Nollaig 2014.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh leabhair chuí chuntais ag an An Roinn Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta. Réitíonn an cuntas leithghabhála leis na leabhair chuntais.

Ag tuairisciú faoi nithe a eascraíonn as iniúchadh

Tagraíonn Caibidil 8 de mo thuarascáil faoi chuntais na seirbhísí poiblí do 2014 do cheisteanna áirithe a bhaineann le Vóta 33, Ealaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht.

Seamus MacCárthaigh

Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

31 Lúnasa 2015

Vóta 33 Na hEalaíona, Oidhreacht agus an Ghaeltacht Cuntas Leithreasa 2014

			2014	2013
	Soláthar an mheastacháin		Táirgeacht	Táirgeacht
	€000	€000	€000	€000
Caiteachas cláir				
A	Na hEalaíona, Cultúr agus Scannán			
	<i>Bunaidh</i>	137,949		
	<i>Forlíontach</i>	(2,499)	135,450	129,288
B	Oidhreacht			
	<i>Bunaidh</i>	45,290		
	<i>Forlíontach</i>	2,500	47,790	48,344
C	An Ghaeilge, an Ghaeltacht agus na hOileáin		41,409	40,389
D	Comhoibriú Thuaidh-Theas		39,248	39,145
Ollchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	263,896		
	<i>Forlíontach</i>	1	263,897	257,166
Lúide				
E	Leithreasaí-i-gcabhair		4,439	5,904
Glanchaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	259,457		
	<i>Forlíontach</i>	1	259,458	251,262
			259,458	251,262
				249,834

Barrachas i gcomhair géillte

Tá an barrachas ar an méid atá curtha ar fáil os cionn an mhéid ghlain fheidhmithe dlite i gcomhair géillte don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir gach cuid nó cuid de na leithreasaí do sheirbhísí soláthair caipitil gan chaitheamh a thabhairt ar aghaidh i gcomhair a gcaithimh an bhliain dar gcionn.

	2014	2013
	€	€
Barrachas	8,195,950	1,601,288
Géilleadh iarchurtha	(6,216,000)	—
Barrachas le géilleadh	1,979,950	1,601,288

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2014		2013
		Soláthar an mheastacháin	Táirgeacht	Táirgeacht
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais	28,440	29,865	30,183
ii	Taisteal agus cothú	1,463	1,032	1,104
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	1,007	496	462
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	626	494	535
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	2,006	1,248	2,020
vi	Costais áitreabh oifige	795	649	809
vii	Seirbhísí comhairliúcháin agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar pholasaí	100	7	61
viii	<i>Uachtaránacht an AE</i>	—	—	387
		34,437	33,791	35,561

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas Costais Oibriúcháin 2014

	2014	2013
	€000	€000
Costas an chláir	223,375	220,050
Pá	29,865	30,486
Neamhphá	3,926	5,076
Ollchaiteachas	257,166	255,612
<i>Lúide</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	5,904	5,778
Glanchaiteachas	251,262	249,834
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Airgead Ceannachán	(1,522)	
Dímheas	1,504	
Caillteanas ar dhiúscairtí	65	
	47	(1,453)
Athruithe ar shócmhainní caipitil atá á bhforbairt		
Íocaíochtaí airgid	—	(19)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghdú ar fhabhruithe deiridh	(253)	
Laghdú ar stoc	14	
	(239)	(539)
Caiteachas díreach	251,070	247,823
Caiteachas a íocadh in áit eile		
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	9,073	9,862
Measchíosanna	648	4,179
Glanchostas an chláir	260,791	261,864

1.1 Glanchaiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Cuimsíonn an tsuim i ndáil le glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna measta seo a leanas a bhaineann le Vóta 33 agus a íocadh in áit eile.

		2014	2013
		€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncainm	m	30	30
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	m	2,500	3,602
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	m	5,604	5,438
Vóta 24 Dlí agus Ceart agus Comhionannas - Ionad na Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais	m	810	605
Ciste Lárnach - pinsin Aireachta	m	129	187
		9,073	9,862

Tugann "m" le fios gur luach measta nó costas cionroinnte atá ann.

2 Clár Comhordaithe mar a bhí ar an 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €000	2013 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	50,031	50,077
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	8,098	1,361
Stoic	2.4	324	338
Réamhíocaíochtaí		1,676	2,417
Ioncam fabhraithe		199	242
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	3,043	1,366
Iomlán na sócmhainní reatha		13,340	5,724
Lúide dliteanais reatha			
Costais fabhraithe		390	1,426
Iarmhéideanna sochair eile	2.6	3,895	2,543
Glandliteanas don Stáchtiste	2.7	7,246	184
Iomlán na ndliteanas reatha		11,531	4,153
Glansócmhainní reatha		1,809	1,571
Glansócmhainní		51,840	51,648
Ionannaithe ag:			
Cuntas chiste an Stáit	2.1	51,840	51,648

2.1 Cuntas Chiste an Stáit	Note	2014 €000	2013 €000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir		51,648	49,811
Eisíocaíochtaí ón Vóta			
Soláthar an mheastacháin	Cuntas	259,458	
Géilleadh iarchurtha	Cuntas	(6,216)	
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(1,980)	
Vóta glan		251,262	249,834
Earraí eile neamhairgid			
Coigeartú i gcás sócmhainní níos lú ná €1,000		—	(397)
Glan-choigeartú i gcás sócmhainní nár taifeadadh roimhe seo		—	223
Caiteachas (airgead tirim) a íocadh in áit eile	1	9,073	9,862
Caiteachas neamhairgid - measchíos	1	648	4,179
Glanchostas an chláir	1	(260,791)	(261,864)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig		51,840	51,648

2.2 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh €000	Fearais agus innealra €000	Trealamh oifige agus TF ^a €000	Troscán agus feistis €000	Iomlán €000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil ar an 1 Eanáir 2014	45,717	7,612	8,120	4,057	65,506
Breiseanna	707	15	778	22	1,522
Diúscairtí	—	(621)	(151)	(75)	(847)
Costas nó luacháil ar an 31 Nollaig 2014	46,424	7,006	8,747	4,004	66,181
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh ar an 1 Eanáir 2014	273	6,772	6,108	2,276	15,429
Dímheas don bhliain	236	285	842	141	1,504
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(604)	(138)	(41)	(783)
Dímheas carnach ar an 31 Nollaig 2014	509	6,453	6,812	2,376	16,150
Glansócmhainní ar an 31 Nollaig 2014	45,915	553	1,935	1,628	50,031
Glansócmhainní ar an 31 Nollaig 2013	45,444	840	2,012	1,781	50,077

^a Sholáthair an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil seirbhís TEC-bhainistithe do shócmhainní TE an Rannáin Oidhreachta ar son Roinn na nEalaíon, na hOidhreachta agus na Gaeltachta agus tá siad seo taifeadta ar chlár a cuid sócmhainní. Chuir an Roinn Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil tús le próiseas i 2014 le sceideal comhaontaithe a thiomsú de gach sócmhainn oidhreachta TEC a bhainistítear ar son Roinn na nEalaíon, na hOidhreachta agus na Gaeltachta sa chás go ndéantar téarmaí na seirbhíse reatha TEC-bhainistithe a athrú nó go mbíonn deireadh leo sa todhchaí, rud a d'fhágfadh go mbeadh aistriú sócmhainní ag teastáil.

2.3 Banc agus Airgead Tirim	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000
Airgead agus iarmhéideanna an Phámháistir Ghinearálta	8,043	723
Cuntais bhainc thráchtála ^{a,b}	55	641
Orduithe gan réiteach	—	(3)
	8,098	1,361

^a Cuirtear an iarmhéid an chuntais bhainc thráchtála i láthair ar leithligh agus rinneadh an figiúr comparáideach a athaicmiú.

^b Áirítear mar chuid d'iarmhéid an chuntais bhainc thráchtála €46,000 i 2014 (2013: €529,000) maidir le cuntas bainc thráchtála a fheidhmítear ag an Roinn Díl agus Cirt agus Comhionannais – Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais.

2.4 Stoic	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000
Bunábhar tógála agus fearais bheaga	58	64
Breosláí agus leasacháin	32	33
Stáiseanóireacht	17	25
Tomhaltáin trealaimh	10	10
Soláthairtí feighlithe agus garchabhair	8	11
Tomhaltáin TF	51	35
Earraí Ilghnéitheacha	87	113
Beostoc	61	47
	<u>324</u>	<u>338</u>

2.5 Iarmhéideanna Dochair Eile	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000
Ciste Comhshaoil	1,589	1,059
Oifig na nOibreacha Poiblí	527	19
Scéim na gCoillte Dúchasacha	—	42
Guntas fionraí Párolla (Paypath)	554	—
Míreanna eile dochair atá ar fionraí	373	246
	<u>3,043</u>	<u>1,366</u>

2.6 Iarmhéideanna Sochair Eile	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	426	429
Árachas Sóisialta Pá-Choibhneasta	214	208
Cáin Iarchoimeáda Seirbhísí Gairmiúla	178	156
Cáin na gConarthaí Ábhartha	2	2
Cáin Bhreislúacha	181	129
Asbhaintí pinsin	146	10
	<u>1,147</u>	<u>934</u>
Ciste Tiomnachta Crowley (Nóta 7.2)	409	411
Aran LIFE	792	865
Kerry LIFE	1,210	—
Eile	337	333
	<u>3,895</u>	<u>2,543</u>

2.7 Glandliteanas don Státhiste	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000
Barrachas le géilleadh	1,980	1,601
Géilleadh iarchurtha	6,216	—
Deontas neamhtharraingte an Státhiste	(950)	(1,417)
Glandliteanas don Státhiste	<u>7,246</u>	<u>184</u>

Ionannaithe ag:**Féichiúnaithe**

Banc agus airgead tirim	8,098	1,361
larmhéideanna dochair: fionraí	<u>3,043</u>	<u>1,366</u>
	11,141	2,727

Creidiúnaithe

Dlite don Stát	(1,147)	(934)
larmhéideanna sochair: fionraí	<u>(2,748)</u>	<u>(1,609)</u>
	(3,895)	(2,543)

	<u>7,246</u>	<u>184</u>
--	--------------	------------

2.8 Ceangaltais	2014	2013
ar an 31 Nollaig	€000	€000

Ceangaltais ilrímseacha

Scéim Chúiteamh Baint Móna	22,182	17,661
Oileáin	14,177	15,885
Scéimeanna tacaíochta Gaeltachta	6,334	7,804
ACCESS (deontais forbartha cultúir)	5,378	6,649
Scéimeanna tacaíochta Gaeilge	4,520	3,599
Tionscadail chaipitil ealaíon eile	3,643	3,690
Oidhreacht Nádurtha (an tseirbhís náisiúnta páirceanna agus fiadhúlra)	1,660	—
Deontais agus seirbhísí soláthraithe agus earraí eile	2,139	1,560
lomlán na gceangaltas atá in-fhorghníomhaithe le dlí	<u>60,033</u>	<u>56,848</u>

2.9 Dliteanais Aibithe

Ba €15,938 (2013: €98,546) an meastachán de dhliteanais aibithe nach raibh scaoilte ag deireadh na bliana.

3 Caiteachas Cláir de réir Fho-mhírcheann

	2014		2013		
	Soláthar an mheastacháin		Táirgeacht		
	€000	€000	€000		
A Na hEalaíona, Cultúr agus Scannán					
A.1 Riarachán - pá		5,624	5,771	4,967	
A.2 Riarachán - neamhphá		1,406	897	1,017	
A.3 Íocaíochtaí chun acmhainní arna nginiúint ag an gCartlann Náisiúnta a mheaitseáil		40	40	48	
A.4 Costais ghinearálta na Cartlainne Náisiúnta agus na Comhairle um an gCartlann Náisiúnta		1,266	1,190	1,195	
A.5 Costais Ghinearálta Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, Leabharlann Chester Beatty, an Cheolárais Náisiúnta agus Áiléar Crawford		10,437	10,437	11,070	
A.6 Iarsmalanna, gailearaithe, ionaid chultúrtha agus tionscadail réigiúnacha		3,200	3,180	3,894	
A.7 Infreastruchtúr agus forbairt chultúrtha		5,600	5,909	5,362	
A.8 Cultúr Éireann					
	<i>Bunúil</i>	2,500			
	<i>Forlíontach</i>	650	3,150	3,158	3,207
A.9 An Chomhairle Ealaíon (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		56,893	56,668	60,602	
A.10 Costais ghinearálta Ard-Mhúsaem na hÉireann		11,458	11,864	11,674	
A.11 Costais ghinearálta Leabharlann Náisiúnta na hÉireann		6,340	6,340	6,605	
A.12 Bord Scannán na hÉireann		13,962	13,962	14,858	
A.13 Uachtaránacht an AE - An Clár Cultúir		—	—	946	
A.14 Cathair Cultúrtha Náisiúnta		6,000	7,117	—	
A.15 Deich mBliana Comóradh an Chéid 1912 – 1922		3,223	1,999	—	
A.16 Ionad Imeacht Corcaí					
	<i>Bunúil</i>	10,000			
	<i>Forlíontach</i>	(5,149)	4,851	—	
A.17 EXPO Milano					
	<i>Bunúil</i>	—			
	<i>Forlíontach</i>	2,000	2,000	756	
			756	—	
		135,450	129,288	125,445	

Míniú ar éagsúlachtaí suntasacha

Tugtar míniú thíos i gcás gach fo-mhírcheann áit a bhfuil an táirgeacht athruithe ón méid measta de níos mó ná €100,000, agus de níos mó ná 5%.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a bhí measta €000	Míniú
Riarachán - neamhphá	509	Tharla an choigilt de bharr caiteachais níos lú ná mar a bhí réamh-mheasta i réimsí taistil agus cothabhála, oiliúint agus TF. Déantar monatóireacht gníomhach sna réimsí seo le cinntiú go bhfuil na costais íoslaghdaithe.
Infreastruchtúr agus forbairt chultúrtha	(309)	Tharla an caiteachas breise de bharr go ndeachaigh tograí áirithe chun cinn níos tapúla ná mar a bhí súil leis i dtosach.
Cathair Cultúrtha Náisiúnta	(1,117)	Soláthraíodh maoiniú méadaithe do Chathair Chultúir Luimnigh de bhun iarratais ó Chomhairle Chathair agus Chontae Luimnigh. Fuarthas ceadú ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe le haghaidh aistriú suas le €1.5 milliún go fo-cheannteideal A.14 <i>Cathair Náisiúnta Chultúir</i> ó ábhar coigiltis ar an Vóta. Lorgaíodh an maoiniú breise maidir le raon gníomhaíochtaí, lena n-áirítear imeachtaí idirnáisiúnta, coimisiúnú, imeachtaí oidhreachta, tionscadail Déanta i Luimneach agus do na Cluichí Oilimpeacha Speisialta. Faoi mar a tharla, rinneadh coigilteas de rud beag níos mó ná €1.1 milliún agus baineadh feidhm as an méid seo don tionscadal.
Deich mBliana Comórach an Chéid 1912 – 1922	1,224	Tharla coigiltis de bharr dul chun cinn níos moille ná mar a bhí súil leis i roinnt tograí cuimhneacháin, go háirithe An t-Ionad Léirithe agus Taispeántais ag Ard Oifig an Phoist.
Ionad Imeacht Corcaí	4,851	Níor glacadh leis an bhforáil ceadaithe de bharr an castacht a bhain leis an togra agus toisc gur thóg an próiseas tairisceana níos mó ama ná mar a bhí súil leis.
EXPO Milano	1,244	Sannadh bainistiú an tionscadail ar an Roinn i lár 2014 agus leithdháileadh acmhainní breise de €2 mhilliún i bhfoirm mheastacháin fhorlíontaigh. Tharla coigiltis de bharr dul chun cinn níos moille ná mar a bhí súil leis maidir le oibríthe caipitil i Milan.

	2014		2013
	Soláthar an mheastacháin		Táirgeacht
	€000	€000	€000
B Oidhreacht			
B.1 Riarachán – pá		18,591	19,734
B.2 Riarachán – neamhphá		2,733	2,174
B.3 Deontas don Chomhairle Oidhreachta (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		4,493	4,493
B.4 Oidhreacht thógtha		2,346	2,323
B.5 Oidhreacht nádúrtha (an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra)			
	<i>Bunúil</i>	11,803	
	<i>Forlíontach</i>	2,500	
		14,303	14,296
B.6 Iontaobhas Oidhreachta na hÉireann		324	324
B.7 Scéim Tacaíochta Post san Oidhreacht Thógtha		5,000	5,000
		47,790	48,344
			48,146

Éagsúlachtaí suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gclár €554,000 níos airde ná mar a ndearnadh soláthar dó.

		2014		2013
		Soláthar an mheastacháin	Táirgeacht	Táirgeacht
		€000	€000	€000
C	An Ghaeilge, an Ghaeltacht agus na hOileáin			
C.1	Riarachán – pá	3,453	3,255	2,938
C.2	Riarachán – neamhphá	1,143	467	734
C.3	Scéimeanna Tacaíochta Gaeltachta	7,522	7,555	8,266
C.4	Scéimeanna Tacaíochta Gaeilge (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	3,695	3,768	4,327
C.5	An Coimisinéir Teanga	567	566	596
C.6	Údarás na Gaeltachta – riarachán	8,798	8,798	9,009
C.7	Údarás na Gaeltachta - caiteachas an chláir reatha	3,000	3,000	3,400
C.8	Údarás na Gaeltachta – deontais do thionscadail agus do chaiteachas caipitil ar áitribh	5,687	5,687	6,000
C.9	Na hOileáin	6,544	6,543	6,579
C.10	Straitéis 20 Bliain don Ghaeilge 2010 - 2030	500	500	—
C.11	Deich mBliana Comóradh an Chéid – Teach an Phiarsaigh	500	250	—
		41,409	40,389	41,849

Éagsúlachtaí suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gclár €1.02 milliún níos ísle ná mar a ndearnadh soláthar dó. Seo a leanas na difríochtaí suntasacha:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a bhí measta €000	Míniú
Riarachán – neamhphá	676	Tharla an choigilt de bharr caiteachais a bheith níos ísle ná mar a bhí measta i réimsí taistil agus cothabhála, oiliúint agus TF. Déantar monatóireacht ghéar go gníomhach ar chaiteachas sna réimsí seo le cinntiú go bhfuil na costais íoslaghdaithe
Deich mBliana Comóradh an Chéid – Teach an Phiarsaigh	250	Tharla coigiltis toisc nach ndeachaigh an togra chun cinn chomh tapaigh agus a bhí súil leis de bharr ceadúnas pleanála agus nithe bainteach le sealbhú talún.

		2014		2013
		Soláthar an mheastacháin	Táirgeacht	Táirgeacht
		€000	€000	€000
D	Comhoibriú Thuaidh-Theas			
D.1	Riarachán – pá	772	1,105	226
D.2	Riarachán - neamhphá	715	388	40
D.3	An Foras Teanga	13,578	13,469	14,443
D.4	Uiscebhealaí Éireann	24,183	24,183	25,463
		39,248	39,145	40,172

Éagsúlachtaí suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gclár €103,000 níos ísle ná mar a ndearnadh soláthar dó

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná mar a bhí measta €000	Míniú
Riarachán – pá	(333)	Tharla éagsúlachtaí de bharr athruithe i leithdháileadh buiséadú feidhmíocht bhunaithe den mheastachán le léargas níos fearr a thabhairt ar úsáid áiseanna corparáideacha.
Riarachán - neamhphá	327	Tharla an choigilt de bharr caiteachais a bheith níos lú ná mar a bhí measta i réimsí taistil agus cothabhála, oiliúint agus TF. Déantar monatóireacht ar chaiteachas sna réimsí seo leis na costais a íoslaghdú.

4 Fáltais

4.1 Leithreasáí-i-gcabhair

	2014		2013
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1. An Chartlann Náisiúnta	40	45	48
2. Fáltais ilghnéitheacha	470	970	742
3. Cíosanna (lena n-áirítear fáltais ó chearta iascaigh a ligean etc.)	100	128	191
4. Díol maoinne	—	5	4
5. Seirbhísí agus muirir ag suíomhanna páirceanna náisiúnta agus fiadhúlra	365	871	971
6. Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsin ar luach saothair sa tseirbhís phoiblí	3,454	3,871	3,822
7. HRA 'íobairt tuarastail'	10	14	—
Iomlán	4,439	5,904	5,778

Míniú ar éagsúlachtaí suntasacha

Cuirtear míniú ar fáil thíos i gcás gach ceannteideal sa chás go raibh éagsúlacht de níos mó ná €100,000, agus de níos mó ná 5%, idir an táirgeacht agus an méid a measadh.

Cur Síos	Níos lú/(mó) ná mar a bhí measta €000	Míniú
Fáltais ilghnéitheacha	(500)	Baineann an éagsúlacht le fáltais pinsin níos airde ná mar a bhí súil leo ó Ghníomhaireachtaí.
Seirbhísí agus muirir ag suíomhanna páirceanna náisiúnta agus fiadhúlra	(506)	Baineann an éagsúlacht le admhálacha níos airde ná mar a bhí súil leo sna páirceanna náisiúnta, go háirithe ó Pháirc Náisiúnta Cill Airne agus Teach Mhucrois don chuid is mó, ag léiriú líon mhaith turasóirí ag na háiseanna seo.
Fáltais ó asbhaintí a bhaineann le pinsin ar luach saothair sa tseirbhís phoiblí	(417)	Baineann an éagsúlacht le admhálacha ó thobhaigh pinsin níos airde ná mar a bhí súil leo ó na Gníomhaireachtaí.

4.2 Fáltais bhreise le híoc leis an Státchiste

	2014 €000	2013 €000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir	9	13
Admhálacha ó iasachtaí Gaeltachta	12	9
Aistrithe ag an Státchiste	(9)	(13)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig	12	9

5 Líon agus Pá na bhfostaithe

	2014	2013
Líon foirne na Roinne ag deireadh na bliana (coibhéis lánaimseartha)		
Roinn	561	566
Gníomhaireachtaí	917	928
	<u>1,478</u>	<u>1,494</u>
	2014	2013
	€000	€000
Pá	61,921	64,021
Liúntais d'ard-dualgais, do dhualgais speisialta nó do dhualgais bhreise	130	158
Liúntais eile	934	939
Ragobair	1,693	1,842
ÁSPC an fhostóra	5,234	5,407
Pá iomlán	<u>69,912</u>	<u>72,367</u>

Cuimsíonn an figiúr iomlán pá gnéithe pá ó na fo-mhírchínn seo a leanas: A.1, A.5, A.9, A.10, A.11, A.12, B.1, B.3, C.1, C.5, C.6, D.1, D.3, D.4.

Ní hionann figiúr pá an Státchiste mar atá nochtá sna meastacháin athbhreithnithe agus iomláine an phá don líon foirne a nochtadh faoi Nóta 5. I gcás na gcomhlachtaí forfheidhmíthe Thuaidh/Theas, maoiníonn na Ranna coimirce sa dá dhlínse an cáiteachas ar phá ar bhonn pro-rata comhaontaithe.

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair 2014 €	Uasíocaíocht aonair 2013 €
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	50	3	17,742	12,090
Liúntais eile	575	3	18,307	24,803
Ragobair	564	50	23,435	20,110

Tá na sonraí i ndáil le liúntais agus íocaíochtaí ragoibre a bhaineann le foireann comhlachtaí/gníomhaireachtaí bunaithe ar thuarisceáin a chuireann na comhlachtaí/gníomhaireachtaí sin isteach amháin.

Fuair daoine áirithe luach saothair breise in níos mó ná catagóir amháin.

5.2 Socruithe Eile Luach Saothair

Athfhostaíodh cúigear státseirbhíseach atá ar scor agus iad ag fáil pinsean státseirbhíse ar costas iomlán €17,323. Níor cuireadh laghdú pinsin i bhfeidhm ós rud é nár measadh gur bhain sin le feidhm sna cásanna seo.

5.3 Ró-íocaíochtaí párolla

Ba é iarmhéid na ró-íocaíochtaí párolla a bhí gan íoc ag 31 Nollaig 2014 ná €20,345 (2013: €10,981).

6 Ilghnéithe

6.1 Cistiú an Chrannchuir Náisiúnta

		2014		2013
		Meastachán	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Fo- mhírcheann	Cur Síos			
A.9	An Chomhairle Ealaíon (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	56,893	56,668	60,602
B.3	Deontas don Chomhairle Oidhreachta (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	4,493	4,493	4,446
C.4	Scéimeanna Tacaíochta Gaeilge (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	3,695	3,768	4,327
		<u>65,081</u>	<u>64,929</u>	<u>69,375</u>

Tá liosta iomlán deontaithe faoi fo-cheannteideal C.4 ar fáil ar shuíomh Gréasáin na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta (www.ahg.gov.ie).

6.2 Costais Díl

Tá an costais díl a íocadh le linn na bliana rangaithe mar seo a leanas

	2014	2013
	€000	€000
Táillí díl	22	23
Costais chúitimh	34	128
	<u>56</u>	<u>151</u>

6.3 Ús Ar Íocaíochtaí Déanacha

	2014	2013
	€000	€000
Iomlán na n-íocaíochtaí úis dlite	23	5

6.4 Cailteanas Sócmhainní

Tá an t-imscrúdú a chuir an Garda Síochána ar bun in 2012 maidir le cailteanas roinnt rudaí a bhí á stóráil go príobháideach thar ceann na Roinne Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta fós ag dul ar aghaidh. Ní dhearnadh aon choigeartú ar na figiúirí taifeadta i Nóta 2.2 ag feitheamh ar chur i gcrích imscrúdú na nGardaí.

6.5 Tabhairt ar aghaidh go 2015

Faoi fhoráil Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, tugadh ar aghaidh go 2015 €6.22 milliún de leithdháileadh neamhchaite i dtaca le heilimintí caipitil do na fo-cheannteidil A.15 (€1,216,000), A.16 (€4,750,000) agus C.11 (€250,000).

7 Cuntais Ilghnéitheacha

7.1 Íocaíochtaí i leith chostais ghinearálta Áras Nua-Ealaíne na hÉireann, Leabharlann Chester Beatty, an Cheoláras Náisiúnta agus Áiléar Crawford (Fo-mhírcheann A.5).

	2014	2013
	€000	€000
Íocaíochtaí		
Áras Nua-Ealaíne na hÉireann	4,707	4,948
Leabharlann Chester Beatty	2,300	2,411
An Ceoláras Náisiúnta	2,300	2,514
Áiléar Crawford, Corcaigh	1,130	1,197
	<u>10,437</u>	<u>11,070</u>

7.2 Ciste Tiomnachta Crowley

Ghlac an Stát leis an tiomnacht i 1997, le húsáid chun tabhairt faoi thionscadal a bhain le liostú, micreascannánú agus foilsiú Oifig an Phríomh-Rúnaí don tréimhse 1815-1853. Baineann an táille ar an gciste le costais chaomhantais agus tuarastail a bhaineann leis an tionscadal.

Cuntais na bhfáltas agus na n-íocaíochtaí don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2014

	2014	2013
	€000	€000
Iarmhéid ar an 1 Eanáir	411	411
Fáltais	35	67
Íocaíochtaí	(37)	(67)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig	<u>409</u>	<u>411</u>

7.3 Ráiteas Iasachtaí do Thithíocht Ghaeltachta

Iasachtaí a eisíodh ar mhaithe le tithíocht Ghaeltachta faoi Achtanna na dTithe (Gaelacht) 1929 go 2001 agus aisíocaíochtaí ina leith:

	2014	2013
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh ar an 1 Eanáir	201	207
Ús pionósach bliantúil a fabhraíodh	4	5
Díscríobh iasachtaí	—	—
Díscríobh úis	(4)	(2)
Aisíocaíochtaí		
Príomhshuim	(9)	
Ús	(3)	(9)
Iarmhéid deiridh ar an 31 Nollaig	<u>189</u>	<u>201</u>

Aguisín

Tailte agus foirgnimh faoi úinéireacht an Stáit atá á rialú nó á mbainistiú ag an Roinn nach bhfuil luachálacha acu

Tá an Roinn ag bainistiú sé láthair Páirce Náisiúnta faoi láthair, eadhon

- 1 Páirc Náisiúnta Bhaile Chruaich
- 2 Páirc Náisiúnta Bhoirne
- 3 Páirc Náisiúnta Chonamara
- 4 Páirc Náisiúnta Ghleann Bheatha
- 5 Páirc Náisiúnta Chill Airne
- 6 Páirc Náisiúnta Shléibhte Chill Mhantáin

In 2013, chuir an Roinn tús le tionscadal factéarma atá dírithe ar an bunachar sonraí leictreonach d'fhaisnéis ar mhaoine a fhorbairt i dtaca leis an talamh agus na foirgnimh atá faighte ag an Roinn. Leanadh ar aghaidh leis an obair seo i 2014.